

คู่มือการปฏิบัติงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

หลักการและเหตุผล

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้เกิดความพอใจและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่องานบริการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการให้บริการ ไม่มีขั้นตอนปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการให้บริการสม่ำเสมอ

วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ

๑. เพื่อให้การดำเนินงานจัดการข้อร้องเรียนของศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียน/ร้องทุกข์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย มีขั้นตอน กระบวนการ และแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการข้อร้องเรียนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ และมีประสิทธิภาพ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องราวร้องเรียน/ร้องทุกข์ และให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะของประชาชน

คำจำกัดความ

ผู้รับบริการ	ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการและประชาชนทั่วไป
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรง และทางอ้อมจากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย
การจัดการข้อร้องเรียน	มีความหมายครอบคลุมถึงการจัดการในเรื่องข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น/คำชมเชย/การสอบถามหรือร้องขอข้อมูล

ผู้ร้องเรียน	ประชาชนทั่วไป/ผู้มีส่วนได้เสียที่มาติดต่อยังศูนย์รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ครอบคลุมการร้องเรียน/การให้ข้อเสนอแนะ/การให้ข้อคิดเห็น/การชมเชย/การร้องขอข้อมูล
ช่องทางการรับข้อร้องเรียน	ช่องทางต่างๆ ที่ใช้ในการรับเรื่องร้องเรียน เช่น ติดต่อด้วยตนเอง ร้องเรียนทางโทรศัพท์ เว็บไซต์
เจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน
ข้อร้องเรียน	แบ่งเป็นประเภทต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำชมเชย สอบถามหรือร้องขอข้อมูล - การร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพและการให้บริการของหน่วยงาน - การร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

หลักเกณฑ์การร้องเรียน/ร้องทุกข์

๑. เรื่องที่นำมาร้องเรียน/ร้องทุกข์ได้ ต้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหาย อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย ในเรื่องดังต่อไปนี้
  - ๑.๑ กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
  - ๑.๒ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
  - ๑.๓ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
  - ๑.๔ ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินควร
  - ๑.๕ กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือขัดหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
๒. เรื่องที่ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ต้องเป็นเรื่องจริงที่มีมูลเหตุ มิได้หวังสร้างกระแสหรือสร้างข่าวที่เสียหายต่อบุคคลอื่น
๓. การใช้บริการร้องเรียน/ร้องทุกข์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย ต้องสามารถติดต่อกลับไปยังผู้ใช้บริการได้ เพื่อยืนยันว่ามีตัวตนจริง

วิธีการยื่นคำร้องเรียน/ร้องทุกข์

๑. ใช้ถ้อยคำสุภาพ และมี
  - (๑) วัน เดือน ปี
  - (๒) ชื่อ และที่อยู่ ของผู้ร้องทุกข์ / ร้องเรียน
  - (๓) ข้อเท็จจริง หรือ พุทธิการณ์ของเรื่องที่ร้องทุกข์ / ร้องเรียน ได้อย่างชัดเจน ว่าได้รับ ความเดือดร้อน หรือเสียหายอย่างไร ต้องการให้แก้ไข ดำเนินการอย่างไร หรือ ชี้ช่องทางแจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ / หน่วยงานอบต. ได้ชัดเจนเพียงพอที่สามารถดำเนินการ สืบสวน สอบสวน ได้
  - (๔) ระบุ พยาน เอกสาร พยานวัตถุ และพยานบุคคล (ถ้ามี)
๒. คำร้องเรียน/ร้องทุกข์ อาจส่งหนังสือโดยตรงเจ้าหน้าที่ธุรการหรือช่องทาง **เว็บไซต์ www.bankluay-banmi.go.th** ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย

เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่อาจไม่รับพิจารณา

๑. คำร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่มีได้ทำเป็นหนังสือ หรือไม่ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ จริงจะถือว่าเป็นบัตรสนเท่ห์
๒. คำร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่ไม่ระบุพยานหรือหลักฐานเพียงพอ หรือเป็นเรื่องที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ หรือการชี้ช่องทางแจ้งเบาะแสไม่เพียงพอที่จะสามารถดำเนินการสืบสวน สอบสวนต่อไปได้
๓. คำร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่ยื่นพ้นกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน

ช่องทางการร้องเรียน/ร้องทุกข์

๑. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ด้วยตนเอง** ได้ที่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
๒. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางจดหมาย** ได้ที่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๑๐
๓. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางโทรศัพท์** หมายเลขโทรศัพท์
  - นายก อบต.บ้านกล้วย ๐๓๖-๔๓๒๓/๙๐ ต่อ ๑๑ , ๐๘๑-๘๕๒๓/๑๓๕
  - ปลัด อบต.บ้านกล้วย ๐๓๖-๔๓๒๓/๙๐ ต่อ ๑๒ , ๐๘๖-๕๑๐๒๕๑๐
๔. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางเว็บไซต์** www.bankluay-banmi.go.th
๕. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางอีเมล** BK.bankluay@gmail.com

การร้องเรียน/ร้องทุกข์ ทางอินเทอร์เน็ต

เงื่อนไขในการส่งเรื่องร้องทุกข์ / ร้องเรียน

กรุณาบ่อนข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ โทรศัพท์ E-mail จะมีประโยชน์สำหรับการติดต่อกลับ เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติม หรือเพื่อแจ้งผลการตรวจสอบกรณีของเรื่องที่ร้องเรียนให้ท่านทราบ ถ้าหากท่านไม่ประสงค์จะให้ติดต่อกลับ หรือไม่ต้องการทราบผลการตรวจสอบข้อร้องเรียนก็ไม่จำเป็นต้องกรอกข้อมูลดังกล่าวให้ครบถ้วน แต่จะถือว่าเป็นการแจ้งเบาะแสให้ทราบเท่านั้น

แจ้งมายัง ผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์

ตามที่มีผู้ร้องเรียน แจ้งไปยังช่องทาง ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ข้างต้นว่า “ร้องเรียนไปทำไม ร้องไปก็ไม่ได้เรื่อง” นั้น ผู้ดูแลช่องทางนี้ขอเรียนว่า ท่านได้อ่านเงื่อนไขในการร้องเรียน/ร้องทุกข์ และปฏิบัติตามในการให้ข้อมูลครบถ้วนแล้วหรือยัง เช่น เบอร์โทรศัพท์ หรือที่อยู่ ที่สามารถติดต่อได้ เมื่อท่านไม่แจ้งข้อมูลให้ครบถ้วน และเมื่อตรวจสอบเรื่องหรือดำเนินการให้ตามความประสงค์ของท่านผู้ร้องเรียนแล้ว ผู้ดูแลช่องทางนี้ก็ไม่สามารถจะแจ้งผลการดำเนินการตามข้อร้องเรียนให้ท่านทราบได้

ดังนั้นการดำเนินการตามช่องทาง “ร้องเรียน/ร้องทุกข์” ผู้ร้องต้องปฏิบัติตามหรือยอมรับตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ด้วย

การบันทึกข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์

๑. กรอกแบบฟอร์มบันทึกข้อร้องเรียน โดยมีรายละเอียด คือ ชื่อ – สกุล ผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่อยู่ หมายเลขติดต่อกลับ เรื่องร้องเรียน และสถานที่เกิดเหตุ
๒. ทุกช่องทางที่มีการร้องเรียน เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกข้อร้องเรียนลงบนสมุดบันทึกข้อร้องเรียน

การประสานหน่วยงานเพื่อแก้ไขข้อร้องเรียนและการแจ้งกับผู้ร้องเรียน

- กรณีเป็นการขอข้อมูลข่าวสาร ประสานหน่วยงานผู้ครอบครองเอกสารเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ร้องขอได้ทันที
- ข้อร้องเรียน ที่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของหน่วยงาน เช่น ไฟฟ้า สาธารณะดับ การจัดการขยะมูลฝอย ตัดต้นไม้ กลิ่นเหม็นรบกวน เป็นต้น จัดทำบันทึกข้อความ เสนอไปยังผู้บริหารเพื่อสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเบื้องต้นอาจโทรศัพท์แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ข้อร้องเรียน ที่ไม่อยู่ในอำนาจความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย ให้ดำเนินการประสาน แจ้งหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและถูกต้อง ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาต่อไป

- ข้อร้องเรียนที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน เช่น กรณีผู้ร้องเรียนทำหนังสือร้องเรียนความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกข้อความเพื่อเสนอผู้บริหารพิจารณาสั่งการไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผู้ร้องเรียนต่อไป

การติดตามแก้ไขข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานผลให้ทราบภายใน ๕ วันทำการ เพื่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จะได้แจ้งผู้ร้องเรียนทราบต่อไป

มาตรฐานงาน

การดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียนให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

- กรณีได้รับเรื่องร้องเรียน ให้ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาส่งเรื่องต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วันทำการ

การรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนให้ผู้บริหารทราบ

- รวบรวมและรายงานสรุปการจัดการข้อร้องเรียนประจำสัปดาห์รายงานให้ผู้บริหารทราบ

- รวบรวมรายงานสรุปข้อร้องเรียน หลังจากสิ้นปีงบประมาณเพื่อนำมาวิเคราะห์การจัดการข้อร้องเรียนในภาพรวมของหน่วยงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาองค์กรต่อไป

จัดทำโดย

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

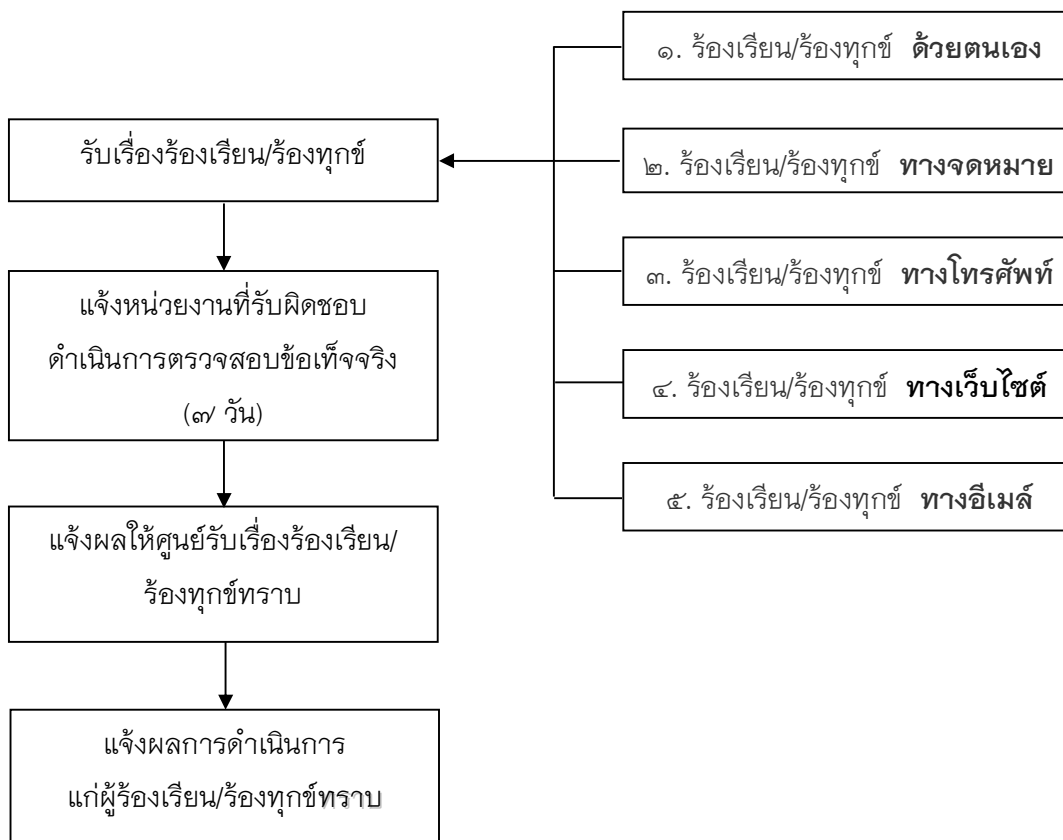
เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๖-๔๓๒๓๗๙๐ ต่อ ๑๓

เบอร์โทรสาร ๐๓๖-๔๓๒๓๗๘๙

เว็บไซต์ www.bankluay-banmi.go.th

อีเมลล์ BK.bankluay@gmail.com

แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

แผนผังช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

๑. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ด้วยตนเอง** ได้ที่ อบต.บ้านกล้วย หมู่ที่ ๓
ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

๒. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางจดหมาย** ได้ที่ อบต.บ้านกล้วย หมู่ที่ ๓
ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๑๐

๓. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางโทรศัพท์** หมายเลขโทรศัพท์
- นายก อบต.บ้านกล้วย ๐๓๖-๔๓๒๓๗๙๐ ต่อ ๑๑ , ๐๘๑-๘๕๒๓๗๑๓๕
- ปลัด อบต.บ้านกล้วย ๐๓๖-๔๓๒๓๗๙๐ ต่อ ๑๒ , ๐๘๖-๕๑๐๒๕๑๐

๔. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางเว็บไซต์** www.bankluay-banmi.go.th

๕. ร้องเรียน/ร้องทุกข์ **ทางอีเมล** BK.bankluay@gmail.com

แบบฟอร์มการร้องเรียน/ร้องทุกข์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย

อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๑๐

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ร้องเรียน/ร้องทุกข์กรณี.....

เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร

สิ่งที่ส่งมาด้วย .....

ด้วยข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

ขอเรียน/ร้องทุกข์ต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย กรณี.....

.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอความอนุเคราะห์ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย ดำเนินการ.....

.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าว จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(นาย/นาง/นางสาว).....

ผู้ร้องทุกข์/ร้องเรียน

หมายเลขโทรศัพท์.....